

BILEKONOMI
Bästa affären –
köpa eller leasa?

TEST
ALKO-
MÄTARE

PROVKÖRD
BMW 2
Active
Tourer

VIBILÄGARE

SVERIGES STÖRSTA BILTIDNING

NR 11 ■ 26 AUG ■ 2014 ■ 49 KRONOR

WWW.VIBILAGARE.SE

TEST

FORMSTARKA

Citroën C4 Cactus, Kia Soul, Nissan Juke

KÖPGUIDE

9

MELLAN-
KOMBI

LÅNGTEST

Tvärstopp för vår BMW i3

DESSUTOM Billigare service på äldre bilar Prov: Audi A3 e-tron/Peugeot 108/Skoda Octavia Scout
Mercedesen rostade bort Klassikern: Volvo Valn

GÅ INTE PÅ EN BLÅSNING

Alkoholpåverkan skördar många trafikoffer och är ett av de största hoten mot trafiksäkerheten. Alkomätare för privat bruk blir allt vanligare. Ett felköp kan vara ödesdigert. Vi testar åtta alkomätare som riktar sig till konsumenter.

TEXT: ERIK TRULSSON/WISEGUIDE

FOTO: JANERIK HENRIKSSON/TT

ALCOLOCK DRIVESAFE

► Exemplariskt lättanvänd alkomätare med tydliga signaler och stor display. Uppvärmningen går blixtsnabbt och apparaten är redo nästan direkt efter att vi tryckt på aktiveringsknappen. Testvärdena ligger konsekvent något över referenssiffrorna, men blir allt mer exakta vid lägre promillehalt.

Betyg	3
Teknik	Bränslecell
Mätenhet	Promille
Kalibrering	Var 12:e månad
Meddelar om kalibrering	Ja
Kalibreringskostnad	440 kr
Cirkapris	2 000 kr

- + Mycket användarvänlig, utmärkande snabb uppstart.
- Mätvärdena är inte mer exakta än hos billigare mätare.

ALCOSCAN AL9000

► Levererar tyvärr inte vid testmätningarna. Inte vid ett enda utandningsprov visar den över 0,2 promille trots att detta är de siffror som bevisinstrumentet ger oss. Vid testmätning nummer elva visade Alcoscan AL9000 helt plötsligt 0,8 promille. Kan vara ett måndagsexemplar, men denna är underkänd.

Betyg	1
Teknik	Bränslecell
Mätenhet	Promille
Kalibrering	12 månader
Meddelar om kalibrering	Nej
Kalibreringskostnad	500 kr
Cirkapris	1 650 kr

- + Rejäl och lättanvänd.
- Underkända mätvärden.

ALCOSYSTEMS IBAC

► Den minsta av de testade alkomätarna. IBAC saknar helt display, istället synkroniserar du den via bluetooth med din smartphone. Du laddar ner en app till telefonen där du sedan får instruktioner och mätdata. På alkomätaren sitter det en led-lampa som guidar dig genom att lysa i olika färger. Mätresultaten är godkända men något för höga och lite ojämna.

Betyg	3
Teknik	Bränslecell
Mätenhet	Promille
Kalibrering	Efter 6 mån/250 tester
Meddelar om kalibrering	Ja
Kalibreringskostnad	450 kr
Cirkapris	2 000 kr

- + Liten och smidig, lagrar testvärden med bild och plats.
- Kan ha svårt att synka med telefonen.

ALCOTRACK AM-8

► En rejäl alkomätare. Vänligt handgrepp och ett tydligt fäste för munstycket på sidan. En knapp för aktivering, relativt snabb uppvärmning. Mätvärdena är mycket bra. De ligger konsekvent lite över referenssiffrorna. Eftersom de inte är exakta så blir det inte full pott, men i övrigt en bra mätare.

Betyg	4
Teknik	Bränslecell
Mätenhet	Promille
Kalibrering	12 månader
Meddelar om kalibrering	Nej
Kalibreringskostnad	500 kr
Cirkapris	1 700 kr

- + Rejäl och lättanvänd, mycket bra mätvärden.
- Liten och enkel display.

Varje timme, dygnet runt, pågår i runda tal 500 rattfulla körningar i Sverige enligt MHF, Motorförarnas Helykterhetsförbund. Alkomätare blir allt mer populära men både pris och kvalitet skiljer. För att reglera marknaden har det från och med 2014 införts nya standarder som ska hjälpa konsumenterna att välja en godkänd alkomätare.

För privat användningsområde gäller numera standarden SS-EN 16280:2012. Den innebär att produkten har genomgått oberoende kvalitetstester och klarat av dem med godkända resultat. Om produkten är godkänd ska detta vara märkt på förpackningen.

Men eftersom standarden precis har införts har inte marknaden hunnit anpassa sig riktigt ännu. Tillverkarna håller på att genomföra tester i branschgodkända laboratorier för att utreda om deras alkomätare lever upp till de ställda kraven. Under tiden kan oberoende alkomätartester som detta guida kunderna bland produkterna.

FAKTA SÅ GJORDE VI TESTET

▶ Testföretaget WiseGuide har testat åtta alkomätare i samarbete med MHF Testlab. Alla mätare är uppackade ur kartong och använda enligt manualen. Varje apparat har utsatts för upprepade utandningsprov, både av alkoholpåverkad och av nykter testperson samt av MHF Testlabs utrustning. Inför varje utandningsprov har ett referenstest gjorts med en Evidenzer, samma bevisinstrument som polisen använder för att fastställa berusningsgraden.

Det här testet avslöjar vilka mätare som visar godkända respektive underkända mätdata vid exemplarisk användning – ett utandningsprov som inte utförs korrekt kan resultera i felaktiga värden.

DET ÄR AV YTTERSTA VIKT att man blåser ordentligt och länge vid ett utandningsprov i en alkomätare. För att utandningsluften ska kunna påvisa hur hög alkoholhalten är i blodet måste den komma djupt nere från

lungorna. Den luft som nyligen har inhaledats ger inte samma mätresultat. Det är därför också viktigt att alkomätaren endast mäter på den djupa lungluften och inte tar provet tidigt i utandningsprovet. En alkomätare som tar provet redan efter en halv liter utandad luft kan rapportera resultat som är upp till 70–80 procent fel enligt MHF Testlab.

Vidare ska man inte blåsa i alkomätaren om man precis har druckit alkohol eller är kraftigt berusad. De finkänsliga mätinstrumenten blir överlastade och måste kalibreras om innan de kan visa pålitliga mätdata igen.

Vänta alltid minst 10–15 minuter efter det att du har druckit alkohol innan du gör ett utandningsprov. Och plocka aldrig fram en alkomätare på en fest för att kontrollera festdeltagarnas promillehalt.

Det bästa är att aldrig någonsin köra bil om du vet att du har druckit, och vänta minst ett dygn med att sätta dig bakom raten efter det att du har varit berusad. ☹

TÄNK PÅ

- ▶ Se alltid till att blåsa ut så mycket luft som möjligt, så att mätaren kan mäta den djupa lungluften.
- ▶ Förlita dig inte på den exakta siffran som enklare alkomätare visar. Är resultatet annat än noll bör du avstå från att köra.
- ▶ Förvara inte mätaren i bilen om den inte är godkänd för låga temperaturer. Enklare alko-

mätare påverkas av kyla och får försämrade mätförmåga.

- ▶ Blås aldrig i alkomätaren om du är kraftigt berusad, den höga alkoholhalten förstör mätinstrumenten.
- ▶ Gör inte utandningsprov om du precis har druckit alkohol, då har du alkohol i mun och slemhinnor som påverkar mätresultatet. Vänta 10–15 minuter.

- ▶ Var noga med vilken enhet alkomätaren visar. Är det milligram per liter eller promille? 0,2 promille motsvarar 0,1 milligram per liter.

- ▶ Kontrollera att alkomätaren är kalibrerad enligt rekommendation innan du köper den och inför varje gång du använder den. En alkomätare bör kalibreras minst en gång om året.

LEVERANTÖRER

Alcoscan AL9000, www.scanshop.se, 08-120 120 10.

Alcotrack AM-8, www.scanshop.se, 08-120 120 10.

Drivesafe, www.paramint.se, 018-69 67 60.

Dignita AM-4, www.dignita.se, 019-17 00 01.

FCA 700, www.kala.se, 031-725 77 44.

FIT, www.jula.se, 0511-34 20 00.

iBAC, www.alcosystems.se, 0733-24 61 21.

Safeway 500, www.paramint.se, 018-69 67 60.

Betygsskala: 5 = Utmärkt. 4 = Bra. 3 = Medel. 2 = Mindre bra. 1 = Dåligt.

DIGNITA AM-4

▶ Långsmal med ett bältesklipp är Dignitas lilla AM-4 en smidig historia att bära med sig. Inte mycket mer platskrävande än en penna. Alkomätaren fungerar bra, är lättanvänd och har en enkel liten display. De medföljande munstyckena fästs på toppen. Mätvärdena är godkända men något höga. Minus för att det inte följer med batterier i förpackningen.

Betyg	3
Teknik	Bränslecell
Mätenhet	Promille
Kalibrering	Var 12:e mån/500 tester
Meddelar om kalibrering	Ja
Kalibreringskostnad	375 kr + frakt
Cirkapris	1500 kr

- ➕ Liten och lättanvänd.
- ➖ Batteri medföljer inte.

FCA 7000

▶ En mycket bra alkomätare som både är lättanvänd och som visar relativt pålitliga mätvärden. Den visade promillehalten är något högre än de uppmätta referensvärdena men FCA 7000 håller sig, tillsammans med Alcotrack AM-8, närmast de riktiga siffrorna. Tydliga instruktioner på svenska, många utbytbara munstycken medföljer. Drivs av två vanliga AAA-batterier.

Betyg	4
Teknik	Bränslecell
Mätenhet	Promille
Kalibrering	Efter 250 användningar
Meddelar om kalibrering	Ja
Kalibreringskostnad	250 kr
Cirkapris	1200 kr

- ➕ Snabbstartad, lättanvänd, billig kalibrering, bra mätvärden.
- ➖ Registrering krävs för att få årlig påminnelse om kalibrering.

FIT, JULA 619433

▶ En billig alkomätare som fallerar på ett flertal punkter. Till att börja med måste den laddas via ett usb-uttag, vilket är omständligt. Vidare visar den godkända mätvärden fram till sjätte försöket, då visar den noll promille trots att bevisinstrumentet visar 0,16. Därefter har den svårt att mäta och även ett labbtest på två promille visar noll.

Betyg	1
Teknik	Bränslecell
Mätenhet	Promille
Kalibrering	Vartannat år
Meddelar om kalibrering	Nej
Kalibreringskostnad	100 kr + frakt
Cirkapris	1000 kr

- ➕ Stor display.
- ➖ Underkända mätvärden.

SAFEWAY 500

▶ En ganska basic alkomätare med en tydlig display och fäste för munstycke på sidan. Visar bra mätvärden som nästan alltid ligger strax över referenssiffrorna. Men vid ett av de många utandningsproven visar den strax under, 0,16 promille när bevisinstrumentet fastställt promillehalten till 0,18. Ganska dyr kalibrering.

Betyg	4
Teknik	Bränslecell
Mätenhet	Promille
Kalibrering	Var 12:e månad
Meddelar om kalibrering	Ja
Kalibreringskostnad	540 kr
Cirkapris	1900 kr

- ➕ Bra mätvärden överlag.
- ➖ Visar för lågt värde vid ett tillfälle.